

2. Goncharova Iu.A. (2014). Stanovlenie i razvitie instituta zashchity prav zhenshchin v sisteme obespecheniia prav cheloveka [Formation and development of the institution of protection of women's rights in the human rights system]. *Natsionalnyi iuridicheskii zhurnal: teoriia i praktika*. № 6 (10). Kishinev (Respublika Moldova). pp. 45–51 [in Russian].
3. Lohvynenko Ye.S. (2019). Zakhyst prav zhynok na statevu nedotorkannist i statevu svobodu: istoriia ta suchasnist [Protecting women's rights to sexual integrity and sexual freedom: history and modernity]. *Pravo i suspilstvo*. № 3. pp. 30–38 [in Ukrainian].
4. Khachak B.N. (2006). Differentcirovanie ugolovnoi otvetstvennosti po gendernomu priznaku: istoricheskii aspect [Gender Differentiation of Criminal Liability: Historical Aspect]. *Vestnik AGU*. Maikop. № 1. pp. 103–108 [in Russian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.6.3.8>

GRZYWNA JAKO SZCZEGÓLNY RODZAJ EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ, STOSOWANA ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW CELNYCH

Andriy Grebenyuk

student Naukowo-Badawczego Instytutu Prawa Publicznego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-2401-4525

e-mail: AndGrebenyuk@ukr.net

Adnotacja. W artykule podjęto próbę kompleksowej analizy grzywny jako szczególnego rodzaju egzekucji administracyjnej, stosowanej do osób, które popełniły naruszenie przepisów celnych przewidzianych w artykule 482 Kodeksu Celnego Ukrainy. Ustalono, że ten rodzaj egzekucji jest rodzajem grzywny zapisanej w Kodeksie Wykroczeń Administracyjnych Ukrainy. W badaniu rozważono podejścia do definiowania pojęcia „egzekucja administracyjna”, opracowano najczęstsze metody klasyfikacji. W rezultacie sformułowano listę znaków grzywny jako rodzaju egzekucji administracyjnej za naruszenie przepisów celnych. Ustalono, że popełnienie wykroczeń celnych szkodzi interesom majątkowym Państwa. Grzywna jako egzekucja administracyjna stosowana za naruszenie przepisów celnych, charakteryzuje się następującymi objawami: utrwalenie normatywne; rodzaj egzekucji administracyjnej; jest egzekucją o charakterze majątkowym; ma charakter sankcji finansowej; ustalana jest na podstawie procentowej wartości towarów, pojazdów komercyjnych; stosowana jest przez specjalnie upoważniony podmiot; wysokość grzywny jest wyraźnie określona przez ustawodawcę.

Słowa kluczowe: przepisy celne, egzekucja administracyjna, odpowiedzialność administracyjna, grzywna, przemyt administracyjny, wykroczenie administracyjne.

PENALTY AS A SPECIAL TYPE OF ADMINISTRATIVE PENALTIES APPLICABLE TO VIOLATION OF CUSTOMS RULES

Andriy Grebenyuk

Applicant

Research Institute of Public Law (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-2401-4525

e-mail: AndGrebenyuk@ukr.net

Abstract. In the article attempts to comprehensively analyze the fine as a special type of administrative penalty applied to persons who have violated customs rules, provided for in Article 482 of the Customs Code of Ukraine. It is established that this type of penalty is a type of fine enshrined in the Code of Ukraine on Administrative Offenses. In the course of the research the approaches to the definition of the term “administrative penalty” are considered, the most widespread ways of classification are worked out. It is determined that the commission of customs offenses harms the property interests of the state. A fine as an administrative penalty applied for violation of customs rules is characterized by the following features: regulatory consolidation; type of administrative penalty; is a foreclosure of a property nature; has the character of a financial sanction; determined in accordance with the percentage value of goods, commercial vehicles; imposed by a specially authorized entity; the amount of the fine is directly determined by the legislator.

Key words: customs rules, administrative penalties, administrative liability, fine, administrative smuggling, administrative offense.

ШТРАФ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Андрій Гребенюк

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-2401-4525

e-mail: AndGrebenyuk@ukr.net

Анотація. У статті здійснена спроба комплексно проаналізувати штраф як особливий вид адміністративного стягнення, що застосовується до осіб, які вчинили порушення митних правил, передбачене ст. 482 Митного кодексу України. Установлено, що цей різновид стягнення є різновидом штрафу, закріпленого в Кодексі України про адміністративні правопорушення. У ході дослідження розглянуто підходи до визначення поняття «адміністративне стягнення», опрацьовано найбільш поширені способи класифікації. У результаті сформульовано перелік ознак штрафу як виду адміністративного стягнення за порушення митних правил. Визначено, що через учинення митних правопорушень заподіюється шкода майновим інтересам держави. Штраф як адміністративне стягнення, що застосовується за порушення митних правил, характеризується такими ознаками: нормативне закріплення; вид адміністративного стягнення; є стягненням майнового характеру; має характер фінансової санкції; визначається відповідно до відсоткової вартості товарів, транспортних засобів комерційного призначення; накладається спеціально уповноваженим суб'єктом; розмір штрафу прямо визначений законодавцем.

Ключові слова: митні правила, адміністративні стягнення, адміністративна відповідальність, штраф, адміністративна контрабанда, адміністративне правопорушення.

Вступ. Адміністративна відповідальність є важливим інструментом впливу на формування публічно-правових відносин у сфері митних відносин. Так, відповідно до Звіту Державної митної служби України, за 2020 рік митними органами виявлено 14147 порушень митних правил на суму 2,25 млрд. грн. (вартісний показник на 15% більше, ніж показник 2019 року). Відсоток справ, заведених у зв'язку з незаконним переміщенням товарів, а також у зв'язку з ухиленням від сплати митних платежів, становить 36% (у 2019 році цей показник становив 20% від загальної кількості складених протоколів) (Report of the State Customs Service of Ukraine, 2020). Разом із тим, аналізуючи вказані статистичні дані, варто враховувати, що вони наведені без урахування Автономної Республіки Крим, тимчасово окупованих територій і територій проведення операції об'єднаних сил, а отже, реальна картина митних правопорушень на території України є значно масштабнішою. За таких умов доцільним видається здійснення аналізу ефективності застосування штрафу як єдиного виду адміністративного стягнення, яке застосовується до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачений ст. 482 Митного кодексу України (далі – МК України). Проблематика адміністративних стягнень загалом та окремих їх різновидів досліджувалася в працях К. Алімова, Н. Волкової, В. Жарова, В. Колпакова, А. Комзюка, С. Кувакіна, Д. Лук'янця, О. Миколенка, К. Садікової, О. Світличного, І. Сквірського, С. Стеценка, І. Стрижака, І. Чобота, Т. Шевелевої та ін. Штраф як окремих вид адміністративного стягнення системно проаналізовано в роботах Т. Коломоець, О. Крупчан, Р. Миронюка, М. Савіна, А. Тимченка й ін. Водночас наукових праць, які безпосередньо присвячені штрафу в контексті митної адміністративної відповідальності, на жаль, немає.

Мета роботи полягає у висвітленні проблемних аспектів відмежування штрафу за порушення митних правил і штрафу як загального виду адміністративних стягнень, передбаченого Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). У ході дослідження використовувалися як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження, зокрема історико-правовий, формально-логічний, порівняльно-правовий, діалектичний, синтез, аналіз, прогнозування. Об'єкт дослідження сформований суспільними відносинами, пов'язаними із застосуванням штрафу за порушення митних правил. Предметом дослідження є штраф як особливий вид адміністративних стягнень, що застосовується за порушення митних правил.

Основна частина. І. Загальна характеристика адміністративних стягнень. Варто зазначити, що в національному законодавстві відсутнє визначення поняття «адміністративне стягнення». Так, у ст. 23 КУпАП зазначено, що метою застосування адміністративного стягнення є «виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами» (Code of Ukraine on Administrative Offenses, 1984). Аналіз вказаної норми дає змогу зробити висновок, що кінцева мета адміністративного стягнення полягає не тільки у виправленні самого правопорушника, а й у профілактичному впливі на все суспільство.

Відсутність законодавчо закріпленого визначення «адміністративне стягнення» зумовила наявність різноманітних підходів до визначення цього правового явища в доктрині адміністративного права. На думку Т. Коломоець, під адміністративним стягненням необхідно розуміти «зафіксовані у санкціях адміністративно-правових норм заходи примусу, які застосовуються органами адміністративної юрисдикції щодо особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, з метою попередження вчинення нових правопорушень як цією особою, так і іншими особами, виховання та покарання цієї особи» (Kolomoiets, 2014: 268).

За визначенням, наданим С. Дембіцькою, адміністративне стягнення варто розглядати як «покарання, міру відповідальності, призначені за проступки» (Dembitska, 2014: 215).

Науковий підхід В. Авер'янова ґрунтується на тому, що адміністративні стягнення являють собою «особливі санкції, передбачені нормами адміністративного права, що застосовуються уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок» (Averianov, 2004: 430).

На думку Ю. Ведернікова та В. Шкарупи, адміністративні стягнення виявляються в адміністративній відповідальності; є «негативним правовим наслідком неправомірної поведінки особи, яка вчинила адміністративний проступок і повинна відповісти за свій протиправний вчинок» (Vediernikov at all, 2005: 153).

Отже, одні вчені розглядають адміністративне стягнення як засіб покарання; інші – як ефективний спосіб впливу на правопорушника; третій визначають адміністративне стягнення елементом публічного примусу. Варто зазначити, що всі вказані підходи не лише мають право на існування в наукових юридичних колах, а й доповнюють глибинну сутність один одного, дають змогу проаналізувати та дослідити адміністративне стягнення як адміністративно-правове явище загалом, так і в окремих його проявах.

У статті 24 КУпАП закріплено перелік адміністративних стягнень, які можуть застосовуватися до особи за вчинення адміністративних правопорушень: попередження, штраф, оплатне вилучення предмета, який став знаряддям учинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, конфіскація, позбавлення спеціального права, наданого цьому громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання), позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадські роботи, виправні роботи, суспільно корисні роботи, арешт з утриманням на гауптвахті, адміністративне видворення (Report of the State Customs Service of Ukraine, 2020).

Види адміністративних стягнень перебувають у стійкій ієрархічній залежності, є взаємообумовленими, поєднаними внутрішніми й зовнішніми зв'язками, а отже, мають які спільні, так і відмінні риси. Як слушно зазначають В. Слобеденюк та А. Спарова, до спільних рис різних видів адміністративних стягнень можна зарахувати «єдиний порядок накладення, спільні цілі застосування, належність до заходів адміністративної відповідальності, встановлюються державою» (Slobedeniuk at all, 2018: 277).

На думку Р. Козюренко, подібність заходів адміністративної відповідальності проявляється в тому, що «1) перелік заходів адміністративної відповідальності встановлений КУпАП і є вичерпним; 2) накладення та виконання адміністративних стягнень передбачають до правопорушника строк погашення адміністративної відповідальності; 3) застосовуються не в момент вчинення правопорушення, а завжди після його вчинення; 4) накладаються у тому разі, коли адміністративним правопорушенням задано незворотної шкоди; 5) застосовуються уповноваженим органом (посадовою особою), коли зібрані, закріплені, вивчені усі докази у справі про адміністративне правопорушення, встановлена вина правопорушника» (Koziiurenko, 2016: 95).

У контексті вищенаведеного варто додати, що перелік адміністративних стягнень, передбачений КУпАП, не є вичерпним, про що прямо зазначено в ч. 2 ст. 24 КУпАП.

Варто погодитися з Т. Адереїко, який зазначає, що основним проявом і головним елементом подібності адміністративних стягнень є «моральний чи матеріальний вплив на правопорушника». Цікавим є те, що деякі з адміністративних стягнень можуть поєднувати різні види впливу та наслідки: «моральне засудження, матеріальний вплив і тимчасове обмеження прав порушника» (Adereiko, 2014: 147). Наприклад, до таких стягнень належать виправні роботи, суспільно корисні роботи, громадські роботи, позбавлення спеціального права.

Отже, можна зауважити, що особливості адміністративних стягнень полягають у такому:

- 1) мають публічно-владний характер;
- 2) є елементом адміністративно-правового примусу;
- 3) накладаються чітко визначеним колом суб'єктів;
- 4) застосовуються як у судовому, так і в позасудовому порядку;
- 5) мають виховну, профілактичну та каральну функції.

Нормативно-адміністративні стягнення розподілені на основні та додаткові (ст. 25 КУпАП) (Report of the State Customs Service of Ukraine, 2020), а також класифіковані за рівнем суворості застосування (ст. 24 КУпАП) (Report of the State Customs Service of Ukraine, 2020).

Як зазначає В. Романюк, одним із критеріїв класифікації адміністративних стягнень є «характер позбавлення, якого зазначає особа, притягнута до адміністративної відповідальності». Виходячи із цього, автор виокремлює «адміністративні стягнення особистісного характеру та адміністративні стягнення майнового характеру» (Romaniuk, 2019: 238). В. Петренко підтримує думку щодо класифікації адміністративних стягнень за тривалістю застосування: «разові та триваючі», хоча й зазначає, що «практичного значення вона не має, оскільки не впливає на визначення процедури накладення адміністративного стягнення» (Petrenko, 2013: 467). І. Личенко підкреслює, що «класифікація адміністративних стягнень повинна враховувати їх тривалість у часі, коло суб'єктів призначення і застосування, ознаки особи, на яку накладається адміністративне стягнення, пріоритетність застосування адміністративних стягнень» (Lychenko, 2011: 116).

Тобто практичне значення класифікації адміністративних стягнень проявляється через визначення суб'єкта владних повноважень, який може застосовувати той чи інший вид адміністративного стягнення, а також окреслення особистості правопорушника, до якого може бути застосоване конкретне адміністративне стягнення. Теоретичне значення різних способів класифікації адміністративних стягнень полягає в можливості їх глибокого, різнобічного, системного й упорядкованого вивчення та дослідження.

II. Проблемні аспекти застосування штрафу за митні правопорушення. Варто погодитися з Є. Шульгою, що штраф є «найбільш розповсюдженим видом адміністративного правопорушення, який передбачений

майже в усіх статтях КУпАП» (Shulha, 2018: 169). О. Салманова здійснює дослідження штрафу з позиції «грошового стягнення за якого в порушника вилучається певна сума у власність держави, тим самим здійснюється вплив на його майнові інтереси» (Salmanova, 2014: 143). Цікавою видається думка О. Окопник, яка визначає сутність штрафу як виду адміністративного стягнення «завдяки поєднанню загальних рис штрафної (каральної) санкції та певних особливих властивостей» (Окопник, 2018: 60). Поширеність адміністративного штрафу обумовлена «його порівняно невеликим розміром, нескладним порядком застосування, значним виховним, превентивним і репресивним потенціалом, оперативністю процедури стягнення тощо» (Adereiko, 2014: 148).

Разом із тим широка практика застосування штрафів до осіб, які вчинили адміністративне правопорушення, свідчить про ефективність такого виду адміністративного стягнення. Як зазначає Т. Коломоєць, «досить логічно й обґрунтовано можна говорити про ефективність адміністративних штрафів у трьох різних аспектах: загальнопревентивному, конкретнопревентивному та виховному». При цьому професор підкреслює, що ефективність штрафів не є «чимось середнім від суми трьох показників», а, навпаки, досліджує «різні ефекти механізму впливу адміністративних штрафів» (Kolomoiets, 2000: 21).

Розмір штрафу визначається щодо офіційно встановленого розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян або в окремих випадках у кратному розмірі до вартості проїзду або товару (Kolomoiets, 2007: 90).

Відповідно до ст. 464 МК України, «штраф як адміністративне стягнення за порушення митних правил полягає у покаданні на особу, яка притягується до адміністративної відповідальності за таке правопорушення, обов'язку сплатити до державного бюджету грошові кошти у сумі, яка визначається цим Кодексом залежно від виду та характеру вчиненого правопорушення» (Customs Code of Ukraine, 2012).

На думку С. Стороженка, штраф за порушення митних правил «не є способом погашення збитку перед бюджетом, а виступає як міра покарання, яка повинна відповідати тяжкості вчиненого правопорушення» (Storozhenko, 2019).

Необхідно звернути увагу, що розмір штрафу за порушення митних правил визначається не за традиційним підходом (обрахування відповідно до встановленої кількості й розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян), а з огляду на відсоткову вартість товарів, транспортних засобів комерційного призначення. Так, переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України поза митним контролем, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 100 відсотків вартості товарів. За вчинення такого самого діяння повторно передбачено накладення штрафу в розмірі 200 відсотків вартості товарів (Customs Code of Ukraine, 2012).

Як зазначає С. Дуженко, «такий підхід до визначення розміру штрафу, який не є характерним для законодавства про адміністративні правопорушення, дозволяє стверджувати про те, що він є не просто адміністративним стягненням, а й, у певному розумінні, фінансовою санкцією» (Duzhenko, 2015: 99).

Отже, штраф як адміністративне стягнення за порушення митних правил, передбачене ст. 482 МК України, має такі властивості:

- 1) нормативне закріплення;
- 2) вид адміністративного стягнення;
- 3) є стягненням майнового характеру;
- 4) має характер фінансової санкції;
- 5) визначається відповідно до відсоткової вартості товарів, транспортних засобів комерційного призначення;
- 6) накладається спеціально уповноваженим суб'єктом;
- 7) розмір штрафу прямо визначений законодавцем.

Згідно з ч. 1 ст. 539 МК України, штраф сплачується правопорушником не пізніше п'ятнадцяти днів з дня вручення або надіслання йому копії постанови митного органу про накладення штрафу, а в разі оскарження постанови – не пізніше п'ятнадцяти днів з дня залишення скарги (адміністративного позову) без задоволення (Customs Code of Ukraine, 2012). Якщо ж особа, яку притягнуто до відповідальності за порушення митних правил, не бажає добровільно піддаватися адміністративному стягненню, постанова про накладення штрафу підлягає примусовому виконанню в порядку, передбаченому Законом України «Про виконавче провадження».

Висновки. Аналіз нормативних положень КУпАП та МК України дає змогу стверджувати, що штраф, передбачений за порушення митних правил, є більш уточненим і деталізованим різновидом штрафу як виду адміністративного стягнення, передбаченого ст. 27 КУпАП. Поширеність цього виду стягнення обумовлена особливістю адміністративної відповідальності за порушення митних правил, зокрема, установлену в ст. 482 МК України. Так, через учинення митних правопорушень заподіюється шкода майновим інтересам держави. Штраф як адміністративне стягнення, що застосовується за порушення митних правил, характеризується такими ознаками: нормативне закріплення; вид адміністративного стягнення; є стягненням майнового характеру; має характер фінансової санкції; визначається відповідно до відсоткової вартості товарів, транспортних засобів комерційного призначення; накладається спеціально уповноваженим суб'єктом; розмір штрафу прямо визначений законодавцем.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Київ : Юридична думка, 2004. Том 1 : Загальна частина. 584 с.
2. Адереїко Т.В. Особливості адміністративних стягнень, сучасний стан і перспективи. *Молодий вчений*. 2014. № 11 (14). С. 146–151.

3. Адміністративне право України : навчальний посібник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, Г.Ю. Гулевської. Київ : Істина, 2007. 216 с.
4. Ведерніков Ю.А. Шкарупа В.К. Адміністративне право України : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 336 с.
5. Дембіцька С.Л. Застосування адміністративних стягнень як засобу покарання правопорушників. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 2. С. 213–216.
6. Дуженко С.А. Провадження у справах про порушення митних правил : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 206 с.
7. Звіт Державної митної служби України за 2020 рік. *Державна митна служба України* : офіційний веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984.
9. Козюренко Р.С. Заходи адміністративної відповідальності за вчинені правопорушення : поняття та класифікація. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». 2016. № 845. С. 94–98.
10. Коломоєць Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації : монографія. Запоріжжя : Поліграф, 2014. 403 с.
11. Коломоєць Т.О. Щодо питання ефективності адміністративних штрафів. *Наукові записки. Серія «Правознавство»*. 2000. Т. 18. С. 21–24.
12. Личенко І.О. Адміністративно-деліктні аспекти захисту права власності : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 216 с.
13. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI.
14. Окопник О.М. Сучасні проблеми визначення розміру штрафу за адміністративні правопорушення. *Наукові записки. Серія «Право»*. 2018. № 5. С. 59–63.
15. Петренко В.В. Загальна характеристика адміністративних стягнень за порушення правил рибальства та охорони рибних запасів. *Форум права*. 2013. № 3. С. 460–466.
16. Романюк В. Сутність та правова природа заходів адміністративної відповідальності. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 3. С. 236–240.
17. Салманова О.Ю. Види адміністративних стягнень за порушення міграційного законодавства, порядок та строки їх застосування. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2014. № 1. С. 140–150.
18. Слободенюк В.Б., Сапарова А.О. Проблематика системи адміністративних стягнень. *Сучасні питання економіки і права*. 2018. № 1. С. 273–283.
19. Стороженко С.А. Адміністративна відповідальність за незаконне переміщення товарів через митний кордон України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2019. 236 с.
20. Шульга Є.В. Теоретико-правові підходи до системи адміністративних стягнень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 2. С. 168–171.

References:

1. Averianov V.B. (2004). *Administrativne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]*. Akademichnyi kurs : pidruchnyk. U dvokh tomakh: Tom 1. Zahalna chastyna. Kyiv : Yurydychna dumka. 584 p. [in Ukrainian].
2. Adereiko T.V. (2014). Osoblyvosti administrativnykh stiahnen, suchasnyi stan i perspektvyvy [Features of administrative penalties, current status and prospects]. *Molodyi vchenyi*. №11 (14). pp. 146–151 [in Ukrainian].
3. Kolomoiets T.O. (red.) (2007). *Administrativne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]: navchalnyi posibnyk*. Kyiv : Istyna. 216 p. [in Ukrainian].
4. Vediernikov Yu.A. Shkarupa V.K. (2005). *Administrativne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]: navch. posibnyk*. Kyiv : Tsentr navchalnoi literatury. 336 p. [in Ukrainian].
5. Dembitska S.L. (2014). Zastosuvannia administrativnykh stiahnen yak zasobu pokarannia pravoporushnykiv [Application of administrative penalties as a means of punishing offenders]. *Porivnialno-analitychne pravo*. № 2. pp. 213–216 [in Ukrainian].
6. Duzhenko S.A. (2015). Provdzhennia u spravakh pro porushennia mytnykh pravyl [Proceedings in cases of violation of customs rules]: dys. kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho. Kharkiv. 206 p. [in Ukrainian].
7. Zvit Derzhavnoi mytnoi sluzhby Ukrainy [Report of the State Customs Service of Ukraine] za 2020 rik. Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy : ofitsiyniy vebсайт. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti> [in Ukrainian].
8. Kodeks Ukrainy pro administrativni pravoporushennia [Code of Ukraine on Administrative Offenses] vid 07.12.1984 roku [in Ukrainian].
9. Koziurenko R.S. (2016). Zakhody administrativnoi vidpovidalnosti za vchyneni pravoporushennia : poniattia ta klasyfikatsiia [Measures of administrative responsibility for committed offenses: concept and classification]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. Yurydychni nauky. № 845. pp. 94–98 [in Ukrainian].
10. Kolomoiets T.O. (2014). Administrativnyi prymus u publichnomu pravi Ukrainy : teoriia, dosvid ta praktyka realizatsii [Administrative coercion in the public law of Ukraine: theory, experience and practice of implementation]: monohrafiia. Zaporizhzhia : Polihraf. 403 p. [in Ukrainian].
11. Kolomoiets T.O. (2000). Shchodo pytannia efektyvnosti administrativnykh shtrafiv [On the issue of the effectiveness of administrative fines]. *Naukovi zapysky. Pravoznavstvo*. T.18. pp. 21–24 [in Ukrainian].
12. Lychenko I.O. (2011). Administrativno-deliktnyi aspekty zakhystu prava vlasnosti [Administrative and tort aspects of property rights protection]: monohrafiia. Lviv : Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. 216 p. [in Ukrainian].

13. Mytnyi kodeks Ukrainy [Customs Code of Ukraine] vid 13.03.2012 roku №4495-VI [in Ukrainian].
14. Okopnyk O.M. (2018). Suchasni problemy vyznachennia rozmiru shtrafu za administratyvni pravoporushennia [Modern problems in determining the amount of fines for administrative offenses]. *Naukovi zapysky. Serii "Pravo"*. № 5. pp. 59–63 [in Ukrainian].
15. Petrenko V.V. (2013). Zahalna kharakterystyka administratyvnykh stiahnen za porushennia pravyl rybalstva ta okhorony rybnykh zapasiv [General characteristics of administrative penalties for violation of fishing rules and protection of fish stocks]. *Forum prava*. № 3. pp. 460–466 [in Ukrainian].
16. Romaniuk V. (2019). Sutnist ta pravova pryroda zakhodiv administratyvnoi vidpovidalnosti [The essence and legal nature of measures of administrative responsibility]. *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo*. № 3. pp. 236–240 [in Ukrainian].
17. Salmanova O.Iu. (2014). Vydy administratyvnykh stiahnen za porushennia mihratsiinoho zakonodavstva, poriadok ta stroky yikh zastosuvannia [Types of administrative penalties for violations of migration legislation, the procedure and timing of their application]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 1. pp. 140–150 [in Ukrainian].
18. Slobedeniuk V.B., Saporova A.O. (2018). Problematyka systemy administratyvnykh stiahnen [Problems of the system of administrative penalties]. *Suchasni pytannia ekonomiky i prava*. № 1. pp. 273–283 [in Ukrainian].
19. Storozhenko S.A. (2019). Administratyvna vidpovidalnist za nezakonne peremishchennia tovariv cherez mytnyi kordon Ukrainy [Administrative liability for illegal movement of goods across the customs border of Ukraine]: dys. kand. yuryd. Nauk : 12.00.07 / Ternopilskyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet. Ternopil. 236 p. [in Ukrainian].
20. Shulha Ye.V. (2018). Teoretyko-pravovi pidkhody do systemy administratyvnykh stiahnen [Theoretical and legal approaches to the system of administrative penalties]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 2. pp. 168–171 [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.6.3.9>

CECHY REGIONALNE REGULACJE OCHRONY WSZECHOCEANU

Timur Danelia

*aspirant Instytutu Ustawodawstwa
Rady Najwyższej Ukrainy (Kijów, Ukraina)
ORCID ID: 0000-0003-3102-1931
e-mail: TimDanelia77@ukr.net*

Adnotacja. Znaczenie tego artykułu jest takie, że Wszechocean i jego składniki doświadczają negatywnych skutków antropogenicznych w większym stopniu niż inne składniki środowiska naturalnego, a mianowicie rozrzućne wykorzystanie zasobów, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i dna mórz i oceanów substancjami bioochronnymi, które nie mogą być rozkładane i rozpuszczone ze względu na wyjątkową zdolność Wszechoceanu do przetwarzania wszystkich zanieczyszczeń. Celem artykułu jest określenie cech współpracy regionalnej państw w zakresie ochrony ekosystemu Wszechoceanu przed zanieczyszczeniem. Artykuł analizuje podstawowe przepisy i zasady sprzyjające zrównoważonemu zarządzaniu i rozwojowi Wszechoceanu na poziomie regionalnym. Stwierdzono, że zgodnie z postanowieniami Konwencji ONZ o prawie morza (1982 r.) wszystkie państwa są zainteresowane ścisłą współpracą w zakresie zachowania stanu i ochrony Wszechoceanu na wszystkich poziomach, zarówno globalnych, jak i regionalnych. Jednocześnie podkreślono znaczenie regionalnych konwencji w sprawie ochrony wód i żywych zasobów poszczególnych mórz przed zanieczyszczeniem, które uzupełniają, rozwijają i wzmacniają globalne porozumienia.

Słowa kluczowe: Wszechocean, ocean, morze, zasoby morskie, środowisko morskie, zachowanie stanu i ochrona Wszechoceanu, współpraca regionalna.

PECULIARITIES OF REGIONAL SETTLEMENT PROTECTION OF THE WORLD OCEAN

Timur Danelia

*Postgraduate Student
Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine (Kyiv, Ukraine)
ORCID ID: 0000-0003-3102-1931
e-mail: TimDanelia77@ukr.net*

Abstract. The relevance of the article is that the World Ocean and their components are more negatively affected by anthropogenic effects than other components of the natural environment, namely: wasteful use of resources, pollution of surface waters and the bottom of the seas and oceans with bioprotective substances that cannot be decomposed and dissolved due to the unique ability of the oceans recycle all pollutants. The purpose of the article is to determine the features of regional cooperation in the field of protection of the world's ocean ecosystem from pollution. The article analyzes the main provisions and principles that contribute to the sustainable management and development